

NyelvElő, avagy hogyan vezetjük be az idegen nyelvet gyermekkorban?

Albert Mónika

albeert.m@gmail.com

SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája,
Napközi Otthonos Óvodája

Csiszárné Kaszala Krisztina

kaszalak@gmail.com

SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája,
Napközi Otthonos Óvodája

Ebben a tanulmányban azt szeretnénk bemutatni, hogy iskolánkban hogyan vezetjük be az idegen nyelvet gyermekkorban. Először összefoglaljuk a szakirodalomban leírt gyermekkori idegennyelv oktatás célját, ajánlott témáit, módszereit, majd az iskolánkban az iskolahívogató program keretében megvalósuló NyelvElő foglalkozásainkat mutatjuk be. A harmadik rész a város óvodapedagógusainak rendezett Szakmai Nap keretén belül megvalósuló NyelvElő idegen nyelvi foglalkozás bemutatását, leírását és reflexióját tartalmazza.

Kulcsszavak: *korai idegennyelv-tanulás, játék, tanulás*

Bevezetés

Ebben a tanulmányban azt szeretnénk bemutatni, hogy iskolánkban hogyan vezetjük be az idegen nyelvet gyermekkorban. Először összefoglaljuk a szakirodalomban leírt gyermekkori idegennyelv-oktatás célját, ajánlott témáit, módszereit, majd az iskolánkban az iskolahívogató program keretében megvalósuló NyelvElő foglalkozásainkat mutatjuk be. A harmadik rész a város óvodapedagógusainak rendezett Szakmai Nap keretén belül megvalósuló NyelvElő idegen nyelvi foglalkozás bemutatását, leírását és reflexióját tartalmazza.

A 21. században az már nem kérdés, hogy milyen fontos idegen nyelvet beszélünk, hiszen multikulturális világban élünk, ahol egyre többen vállalnak munkát külföldön vagy multinacionális cégnél, vannak, akik külföldről jönnek Magyarországra dolgozni, külföldi egyetemen tanulnak, diákok cserekapcsolatokon, családok külföldi utazásokon vesznek részt.

A kérdés az, hogy mikor érdemes elkezdni az idegen nyelv tanulását. Számos tanulmány és többféle vélemény is megfogalmazódott erről az utóbbi időben. Ennek a tanulmánynak nem célja ezeket vizsgálni. A mi iskolánkban különösen fontosnak tartjuk,

hogy a gyerekeknek minél előbb lehetőséget biztosítsunk az idegen nyelvek megismerésére, legyen az akár angol vagy német. Erre a 2020-as Nemzeti Alaptanterv (NAT) is lehetőséget biztosít, mely értelmében az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola negyedik évfolyamán kezdődik, de ha megoldható a megfelelő végzettségű pedagógus alkalmazása, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása már az 1–3. évfolyamokon is megkezdhető.¹ Ennek megfelelően két osztályunkban („a” és „b”) a gyerekek első osztályban kezdenek az idegen nyelvvel (angol, illetve német) ismerkedni, a „c” és „d” osztályokban pedig harmadik osztályban kezdik azokat tanulni.

Az idegennyelv-oktatás célja gyermekkorban

A 2020-as élő idegen nyelv kerettanterve a 4. évfolyamot illetően úgy fogalmaz, hogy a nyelvtanulás kezdeti szakasza a ráhangolódás időszaka. A fő cél az, hogy a tanuló megszeresse a nyelvtanulást. Fontos, hogy felkeltsük a tanuló érdeklődését az idegen nyelvek, valamint a más nyelveket beszélő emberek, illetve azok kultúrájának megismerése és elfogadása iránt. A kisgyermeknek a világ iránti érdeklődése határtalan, a ritmus, a dalok, a kiejtés iránti fogékonysága természetesen fakad életkori sajátosságaiból. A cél ebben a szakaszban, hogy a tanuló ismerkedjen meg a célnyelvi kultúrák főbb szokásaival, ünnepeivel és kommunikációs eszközeivel, szerezzen sikerélményeket a nyelvtanulásban.

A Világ-Nyelv Program keretében az 1–3. évfolyamosok idegennyelv-oktatásával kapcsolatban készült egy ajánlás, melyben *Kuti és munkatársai* (2004. 4. o.) is rámutatnak, hogy az idegen nyelvvel való korai ismerkedés alapvető célja *„kedvet ébreszteni a nyelvek tanulása és más népek kultúrájának megismerése iránt, hozzájuttatni a kisgyermeket a többnyelvűség élményéhez, valamint a játékos tanulás során szerzett kezdeti sikerek kíséretében megalapozni a későbbi nyelvtanulást”*.

A gyermekkori idegennyelv-oktatás tartalma

A gyermekkori idegennyelv-tanulás egyik sajátossága, hogy a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. A gyermekek számukra érdekes, értelmes, önmagukban motiváló és kognitív szintjüknek megfelelő, kihívást jelentő tevékenységekben vesznek részt. Ezek során a célnyelvet hallva, a szituációt, a kontextust értve haladnak előre a nyelv elsajátításában. Ez a folyamat lassú, az idősebb korosztályra jellemző látványos nyelvi eredményt nem várhatunk. Egyik tipikus jellemzője a csendes szakasz, melynek

1 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.

során egyes tanulók akár hónapokig sem szólalnak meg, de a játékos tevékenységekbe szívesen bekapcsolódnak.²

Az idegen nyelvi órákon a gyerekek az ismeretlen nyelven hallottakat a világról kialakult ismereteik alapján értelmezik, ezért elengedhetetlen, hogy a tananyag általuk ismert tartalmakra épüljön. Ez egyrészt a konkrét helyzet kihasználásával, szemléltetéssel, másrészt már ismert tantárgyak anyagának integrálásával érhető el. Így válik az ismeretlen célnyelvi tanári beszéd érthetővé a diákok számára. Az idegen nyelvi program az óvoda és az 1–3. évfolyamok anyanyelven megismert témaköreire, beszédszándékaira, fogalomköreire és tevékenységeire épül. A készségek közül a hallott szöveg értésének fejlesztése a legfontosabb, melynek fejlődését az órai utasítások és a cselekvésre épülő játékos feladatok teljesítéséből követhetjük nyomon. A beszéd az egyszavas válaszoktól (igen, nem, név, szín, szám stb.) a memorizált, elemezetlen nagyobb egységek (köszönés, mondóka, körjáték, dal) használatáig terjed. A gyerekek órai beszédének természetes része a magyar nyelvű kérdés és válasz, melyet visszajelzésként, megerősítésként használnak a tanár célnyelvhasználatával párhuzamosan³ (*Kuti és mtsai*, 2004. 5. o.). *Kuti és munkatársai* (2004. 8. o.) hangsúlyozzák az autentikus dalok, mondókák, kiszámolók, körjátékok fontosságát a tartalmak közvetítésénél.

Az 1–3. évfolyam számára kifejlesztett idegen nyelvi program az alábbi témaköröket ajánlja a 6–9 éves gyerekek számára (*Kuti és mtsai*, 2004. 7. o.):

1. Én és a családom.
2. Otthonom.
3. Étkezés.
4. Öltözködés.
5. Iskolám, barátaim.
6. Én és az állatok.
7. Kedvenc időtöltésem.
8. Ünnepek, szokások.

Ezek a témák a gyermekek érdeklődésének megfelelően lettek összeállítva, melyek – a gyerekek érdeklődésétől és a rendelkezésre álló időtől függően – rugalmasan bővíthetők vagy szűkíthetők.

2 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról; Kerettanterv 2020. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyam számára, Élő idegen nyelv 4. évfolyam.

3 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról; Kerettanterv 2020. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyam számára, Élő idegen nyelv 4. évfolyam.

A gyermekkori idegennyelv-oktatásban alkalmazott tevékenységformák, feladattípusok

A 6–9 éves gyerekekre jellemző az érdeklődés minden új iránt, lelkesednek a játékos tevékenységekért, mozgásigényük fokozott. A világról sokféle tudással rendelkeznek, sikeresen alkalmaznak olyan tanulási stratégiákat, melyeket az idegen nyelvi órákon is kamatoztathatnak, mint például a minta utánzása, utasítás követése, jelentés kikövetkeztetése szemléltetés segítségével (*Kuti és mtsai*, 2004. 8. o.). Kuti és munkatársai öt tevékenységi formát javasolnak a gyermekkori idegennyelv-oktatásban. A nyelvtanítás legsikeresebb tevékenységi formájaként említik a szóbeli utasításokra adott válaszokat, melyek lehetnek testi vagy verbális reakciók. A testi válasz lehet, amikor a gyermek a tanári utasítást végrehajtja, mint például: „Állj fel!”, „Ülj le!”, „Mutass rá!”, „Színezd ki!” A verbális, amikor egy-egy szóval reagálnak, például („igen”, „nem”, „kék”). A tevékenységi formák közé tartoznak a mondókák, dalok, körjátékok, társasjátékok, melyeknél a szemléltetés elengedhetetlen. Ezen dalok, mondókák rendszeres hallgatása, ismétlése fejleszti a helyes kiejtést, intonációt, memóriát. A harmadik tevékenységi forma a képes történetek köré fűzhető. A gyerekek számára a mese az egyértelmű illusztrációk segítségével válik érthetővé. A negyedik csoportban a keresztntantervi tartalmakat említik. Olyan tartalmakat, melyek jól kapcsolhatók más tantárgyakhoz, melyeket a gyerekek az anyanyelvükön már jól ismernek, például a számokat, a ház körüli vagy vadon élő állatokat, enni-innivalókat. Az ötödik tevékenységterület a tantermi kereten túl idegen nyelvi kirándulások, melyek anyaggyűjtési céllal is szervezhetők (*Kuti és mtsai*, 2004. 9. o.).

NyelvElő foglalkozások

Tudjuk, hogy a nagycsoportos gyerekek szüleinek az egyik legnehezebb döntést kell meghozniuk, amikor féltett gyermeküknek iskolát választanak. Ezt a döntést oly módon igyekszünk megkönnyíteni számukra, hogy minden tanévben lehetőséget biztosítunk a nagycsoportos óvodásoknak és szüleiknek, hogy bepillantást nyerhessenek iskolánkba. Iskolahívogató foglalkozásokat (NyelvElő, Csicsergő Csalogányok, Művészkuckó), táncházat, Várjuk együtt a Mikulást! programot, nyílt napi foglalkozásokat szervezünk. Ezek közül időben az elsők az Iskolahívogató foglalkozások, melyekre iskolánk honlapján lehet regisztrálni, ezzel megkönnyítve a pedagógusok munkájának a tervezését.

Az idegen nyelvi munkaközösség tagjai készülnek a NyelvElő foglalkozásokkal. Amíg a gyerekeket foglalkoztatjuk, addig néhány kolléga bemutatja a szülőknek az iskolát, tájékoztatót tart az iskolában a választható osztályokról, azok profiljáról, a nyelvtanulás lehetőségeiről.

A NyelvElő foglalkozásokra jelentkezők neveit előre felírjuk öntapadós címkékre. Amikor a gyerekek megérkeznek a nyelvi foglalkozásokra, a regisztrációnál mindenki

megkapja a saját címkéjét, melyet a ruhájára ragasztunk. Ezt azért tartjuk fontosnak, mert az óvodások első alkalommal, amikor betoppannak ebbe a számukra idegen környezetbe, sem az iskolát, sem a termet, sem a foglalkozásvezetőt nem ismerik, sőt még az is elképzelhető, hogy a többi óvodás gyereket sem. Mivel a gyermekek a szüleik nélkül jönnek a foglalkozásokra, nagyon sokat segít a feloldódásban, ha nevükön tudjuk őket szólítani.

A névsor alapján két csoportra bontjuk a résztvevőket. A névsor első fele az angol nyelvi, a második fele a német nyelvi foglalkozáson vesz részt. A foglalkozások időtartama 20 perc. A foglalkozásokra készítünk egy menetlélhez hasonló dokumentumot (mi útlevélnek nevezzük) (1-2. kép), melyet a NyelvElő időpontjaival látunk el. A foglalkozás végén a gyerekek mindkét helyszínen megkapják az útlevelükbe a pecsétet, ezt követően a képzeletbeli vonatra szállnak, és útjuk a másik országba vezet, vagyis a két csoport helyet cserél. Aki az angol foglalkozással kezdett, az a német foglalkozáson folytatja a délutánját, és fordítva (3. kép).

1. kép: Az útlevél fedőlapja

2. kép: Az útlevél belső oldala

A gyerekek megtapasztalják, hogy mindkét idegen nyelvű foglalkozáson játékosan tanulnak, majd jókedvűen távoznak. Azért tartjuk fontosnak, hogy a gyerekek mindkét idegen nyelvű foglalkozáson részt vegyenek, mert úgy véljük, ezzel eloszthatjuk a szülők azon előítéletét, miszerint a német nyelv nehezebb.

A foglalkozások célja, hogy a gyerekek ismerkedjenek az iskolával, az iskolában tanító nyelvszakos kollégákkal és – nem utolsósorban – az idegen nyelvvel. Szerezzenek tapasztalatot arról, milyen jól játszottak idegen nyelven, miközben megtanultak néhány szót, mondatot. Ezeket az újonnan tanult szavakat mindig nagy lelkesedéssel, örömmel mesélik el szüleiknek, amikor újra találkoznak.

3. kép: A gyerekek vonatra szállnak, és elutaznak Németországba

4-7. képek: NyelvElő foglalkozás

A foglalkozásokon tapasztaljuk, hogy a gyerekek nagyon nyitottak mindkét nyelvi foglalkozás iránt, előítéletektől mentesek, lelkesednek a játékos tevékenységekért. A foglalkozások megtervezésénél szem előtt tartjuk, hogy a kisgyerekek nagy mozgásigényre rendelkeznek. Hasonlóan, mint első és második osztályban, a 6 éves gyerekeknek az idegen nyelvet mondókákkal, gyerekdalok segítségével, sok mozgással, drámajátékkal, dramatikus tevékenységek alkalmazásával tanítjuk. A gyerekek csak úgy emlegetik, hogy „játszunk”, de ezen tevékenységek alatt észrevétlenül, a kiskori anyanyelv-elsajátításhoz hasonlóan veszik birtokukba az idegen nyelvet. Ezen játékok, gyakorlatok során a hangsúly a sok ismétlésen, a változatos módon való gyakorlásban van, ezekkel elérjük, hogy a gyerekek gátlások nélkül merjenek megszólalni idegen nyelven.

Szakmai Nap

Fontosnak tartjuk, hogy a város óvodáinak aktív óvodapedagógusaival együttműködve könnyítsük meg a kisgyerekeknek az óvoda-iskola közötti átmenetet. Ennek érdekében iskolánk 2022. október 17-én Szakmai Napot szervezett, melyre meghívta a város óvodapedagógusait. A résztvevők a plenáris előadásokat követően négy műhelyfoglalkozáson vehettek részt: a NyelvElő, a Csicsergő Csalogányok, a Műhelykuckó és egy természettudományos foglalkozáson. Minden foglalkozás 15 perces volt, majd egy kerekasztal-beszélgetés következett.

A NyelvElő műhelyfoglalkozás célja az volt, hogy bemutassuk az óvodapedagógusoknak, milyen módszereket alkalmazunk iskolánkban az elsősökkel az idegennyelv-órákon, hogy bevezessük őket az idegen nyelv tanításába. Két angol nyelvű és két német nyelvű foglalkozást felváltva mutattunk be. Az angol nyelvű foglalkozás fő célja angolul megtanítani a gyerekeknek hat, farmon élő állat nevét. Mindez azt jelenti, hogy a foglalkozás végére a gyerekek képesek felismerni szemléltetőeszközökről az állatokat, kimondani azok nevét angolul, illetve össze tudják kötni az állathangokat ezekkel az állatokkal, és utánozni tudják azt, hogy mit mondanak az állatok „angolul”. A kiindulópont az, hogy ezek a gyerekek óvodások, még nem tanultak idegen nyelvet, és a tanított szókincs új nekik, ugyanakkor lehet építeni a meglévő tudásukra, hiszen ismerik az állatokat és az állathangokat magyarul. A foglalkozás nyelve az első perctől kezdve kizárólagosan angol.

A termet a foglalkozás előtt úgy rendezzük be, hogy a gyerekek U alakban ülnek körbe, ahonnan mindenki jól látja a tanárt, középen pedig sok helyük van a mozgásra. A tanár először integetve, „hello!”-val üdvözlöi a gyerekeket, amire a gyerekek is köszönéssel reagálnak. A tanár ezután különféle módokon megismétli az üdvözlést, amire a gyerekeknek ugyanígy kell válaszolniuk: halkán, hangosan, mérgesen és fáradtan kell elmondaniuk, hogy „hello!”. A tanár az instrukcióban el is mondja ezeket a kifejezéseket (*say it quietly, say it loudly, say it angrily...*), mert a későbbiekben még szükség lesz ezekre.

Egy másik változata ennek az üdvözlős bevezetésnek az, hogy a tanár egy hatalmas hangerőgombot mutat, és amikor balra tekeri azt, halkán kell mondani a „hello!” szót, amikor jobbra tekeri, akkor pedig hangosan. Az instrukciókban itt is elhangzik a „loudly” és a „quietly” szó.

A tanár ezután rámutat az okostáblára, amelyre ki van vetítve egy kép egy farmról, és elmondja, hogy a mai foglalkozáson – képzeletben – egy farmra fognak ellátogatni. Ezek után képet vált, ahol nagyon sok, farmon élő állat látható, ekkor elhangzik, hogy ma farmon élő állatokról fognak tanulni. A gyerekek hangosan megismélik a „farm”, illetve a „farm animals” szavakat.

A tanár ezek után plüssállatokat vesz elő, felmutatja, majd hangosan meg is nevezi őket angolul. A gyerekek egyszerre, hangosan ismétlik az állatok nevét. A tanár elhelyezi mind a hat állatot maga előtt, és felváltva mutat rájuk, miközben hangosan elmondja a nevüket újra és újra.

A tanár felhívja a gyerekek figyelmét arra, hogy a terem falaira képeket ragasztott ki a hat állatról, majd arra kéri a gyerekeket, hogy mutassanak rá arra a képre, amelyet megnevez. A gyerekek az ujjukkal rámutatnak a megfelelő képre, miközben a tanár egyre gyorsabban mondja az állatneveket. Ezután cserélnek, a tanár mutat a képekre, és a gyerekek mondják angolul az állatneveket.

A tanár ezután kettesével eltávolítja a képeket a falról, és elköszönnek az állatoktól: „good bye dog!” A játék ugyanúgy folytatódik, de a tanár ezúttal már az üres falra mutat. A gyerekek így játékosan, a memóriájukat is használva képesek arra, hogy – a képek eredeti helyére mutatva – anélkül mondják vissza a hat állatnevet, hogy látnák azokat.

A tanár megkéri a gyerekeket, hogy álljanak fel, és elmondja, hogy egy sétát fognak tenni egy farmon. Közben mutatja nekik, hogy a „walk” szó mit jelent, és eljuttatja a sétálást. Ezután elindítja a „Walk around the farm”⁴ című gyermekdalt, és egymás kezét fogva körbe-körbe sétálnak. Amikor a dalban az állatnevekhez érnek vagy állathangokat hallanak, megállnak, és megnevezik az állatokat angolul, végül elköszönnek tőlük. A dal végén kakukktojásként megjelenik egy elefánt is, így a tanár azonnal rákérdez angolul, hogy melyik állat nem fordult elő a farmon. Mivel az elefánt nemzetközi szó, a gyerekek képesek arra, hogy megnevezzék.

Miután újra leültek, a tanár áttér a dalban elhangzott állati hangokra. A plüssállatokat felemelve megkéri a gyerekeket, hogy utánozzák az állatok hangját angolul. Ezután kis csoportokban szétosztja a plüssállatokat, és állati koncert kezdődik. A tanár mondja az állat nevét, és annak a csoportnak kell utánoznia a hangját, amelyiknél a plüssállat van. Közben a tanár jelzi, hogy halkán vagy hangosan kell azt tenniük. A végén mindenki egyszerre ad koncertet, majd a tanár leinti azt, és összegyűjti a plüssállatokat.

Ezután a tanár megkéri a gyerekeket, hogy álljanak fel. Négyféle cselekvést mutat nekik, miközben hangosan mondja azok nevét: *walk, jump, fly, swim*. Ezt gyakoroltatja

4 *Animals Sounds Song – Walk Around the Farm-ELF Learning*. <https://www.youtube.com/watch?v=EwIOkOibTgM>. (2022. október 16.)

velük egy darabig, úgy, hogy egyre gyorsabban mondja az igéket, és a gyerekeknek is egyre gyorsabban kell végezniük ezeket a cselekvéseket.

A tanár elhelyezi a plüssállatokat a terem különböző részein, majd egy felszólítást ad, amely tartalmaz egy igét és egy állatnevet, például „*swim to the horse*”. A gyerekeknek teljesíteniük kell a cselekvést a teremben mozogva. Miután mindenféle variáció elhangzott, elkezdődik a klasszikus „*Simon says*” játék, ugyanezekkel az instrukciókkal. Ha a tanár úgy kezdi a mondatot, hogy „*Simon says*”, akkor a gyerekeknek végre kell hajtaniuk az utasítást, ha pedig nem ezzel kezdődik a mondat, mozdulatlanul kell állniuk. A játék addig folytatódik, amíg néhány gyerek ki nem esik, nekik le kell ülniük.

A foglalkozás végén a tanár elmondja, hogy az állatok nagyon fáradtak, felemeli őket, és a gyerekek egyesével elköszönnek tőlük: „*good bye pig!*” Ezután a tanár elmondja, hogy ő maga is nagyon elfáradt, és elköszönnek egymástól a gyerekekkel.

Mint látjuk, a gyerekek nemcsak a hat állat nevét és hangját tanulják meg ezen a foglalkozáson, ami a fő célunk volt, hanem rengeteg egyebet is. Megtanulnak köszönni és elköszönni angolul. Megértik, hogy mit jelent az, hogy valamit halkán vagy hangosan kell csinálniuk. Tanulnak négy cselekvést, amit el tudnak játszani. És nem utolsósorban egy mozgásos, játékos, élménnyel teli foglalkozás során úgy tanulnak idegen nyelvet, hogy fel sem tűnik nekik, hogy egyetlenegy szó sem hangzik el magyarul.

A következő, német foglalkozástervezetben is nagyon jól látszik, hogy a gyermekkori idegennyelv-tanulás módszertanát alkalmazva tartották a foglalkozást (8. kép).

Idő (perc)	A foglalkozás menete	Eszközök
3	Részvevők köszöntése. Körbe ülünk. Ki az, aki már tud valamit németül? Németül úgy köszöntünk, hogy „Hallo”. Körben ülve, egymás után egymáshoz fordulva mondják: <u>Hallo!</u> Az első körben normál hangerővel, a második körben halkán, a harmadik körben pedig hangosan, lassan, végül gyorsan.	-
2	Egy új nyelv szavai nagyon furcsán és viccesen hangzanak elsőre. Egy ilyen furcsa hangzású dallal melegítünk be. Körben ülünk és a zenére (<u>Armsamsam</u>) mozgunk. https://www.youtube.com/watch?v=MgtNkjs0efY 1. körben: normál hangerő és tempó 2. kör: normál hangerő, lassan 3. kör: normál hangerő, gyorsabban 4. kör: hangosan, gyorsan 5. kör: még hangosabban és még gyorsabban	laptop, internet, hangfal
2	Képeket mutatunk megnevezzük őket, kórusban ismétlik, majd elmutogatjuk őket.	képek-ppt: <u>(Tiger, Giraffe, Känguru, Gorilla, Krokodil, Zebra, Papagei, Elefant, Pinguin)</u> laptop
2	<u>Tiere aus dem großen Zoo</u> című dalra mozgunk körben, mutatjuk az adott állatot. https://www.youtube.com/watch?v=e7AvX3Tf0hI	laptop, internet, hangfal
2	Szoborjáték az állatokkal, az utolsó állat a pingvin.	-
4	Pingvintánc: Először: normál tempó Másodszor: lassan Harmadszor: gyorsan	-
4	Cápa-dal: a cápa család bemutatása képekkel mozgás gyakorlása zene nélkül a dal, mozgással előadva	képek <u>(Baby-Hai, Mama-Hai, Papa-Hai, Oma-Hai, Opa-Hai)</u>
1	elköszönés	-

8. kép: A német nyelvű foglalkozás tervezete

Élményszerűen sokkal közelebb tudtuk hozni a résztvevők számára a kisiskoláskori nyelvi nevelés módszereit, mint ha előadás formájában tettük volna mindezt. Az óvodapedagógusok aktívan, motiváltan játszottak velünk, így mutattuk meg, hogyan találkoznak az első osztályosok először a német nyelvvel: énekelve, mozgással, táncsal, játékkal, utánzással és – lehetőség szerint – célnyelvi óravezetéssel. A foglalkozás közben tapasztalt nyitottságot a gyakorlatot követő visszajelzések is igazolták, mindenki pozitív élményekkel, új módszerekkel távozott, még azok a kollégák is, akik a workshop elején tartották a német nyelvi foglalkozástól, hiszen vagy nem beszéltek idegen nyelvet, vagy korábban angolt tanultak.

Olyan műhelygyakorlatot tartottunk, ahol meg tudtuk mutatni azt az intézményi innovációt, amelyben mindannyian hiszünk, eszerint a drámapedagógia és nyelvtanítás módszereinek ötvözése hatékonyra és kisiskoláskorban is lehetővé teszi egy idegen nyelv oktatását: biztonságos, motiváló környezetben tanulunk együtt, ahol fontosak az életkori sajátosságok, lehet hibázni, a gyerekek nem passzív befogadók, hanem aktívan vesznek részt a tanulási folyamatban.

Fontosnak tartjuk az ilyen szakmai napokat, hiszen együttműködésre készíteti a munkaközösség tagjait, de a kooperáción túl a hasonló területen dolgozó szakemberektől kaphatunk visszajelzéseket, ösztönzést, építő jellegű kritikát, valamint olyan problémafelvetések és megoldási javaslatok hangzanak el, amelyek a mindennapi pedagógiai gyakorlatunkat is pozitívan befolyásolják.

Összegzés

„Annyi ember vagy, ahány nyelven beszélsz” – szól a régi mondás. Azt hangsúlyozzuk, beszéljünk, tanuljunk idegen nyelvet. Ebben a tanulmányban azt mutattuk be, hogy iskolánkban hogyan vezetjük be az idegen nyelvet gyermekkorban. Összefoglaltuk a szakirodalmakban leírt gyermekkori idegennyelv-oktatás céljait, miszerint az elsődleges feladat a kommunikatív kompetencia és az interkulturális készségek fejlesztése, majd ismertettük az ajánlott témákat, a nyelvtanítási módszert, ezt követően bemutattuk az iskolánkban az iskolahívogató program keretében megvalósuló NyelvElő foglalkozásainkat. Rávilágítottunk arra a tényre, hogy a vizsgált korosztálynál nagy szerepet játszik a cselekvésorientáltság, a játékoság, a mozgás, az ismétlés. Mindezeket túl a NyelvElő foglalkozásainkon a gyerekek megtapasztalják, hogy bármelyik idegen nyelvű foglalkozáson is vesznek részt, ugyanolyan játékosan, sok mozgással, énekelve ismerkednek az adott nyelvvel, legyen az akár az angol, akár a német nyelv. Az általános iskola alsó tagozatán ugyanezt az elvet folytatva, sok énekkel, mondókéval, játékos, kommunikatív módszerekkel, drámajátékokkal, drámapedagógiai tevékenységek alkalmazásával tanítjuk az idegen nyelvet, ezzel megalapozva a gyerekek felsős tanulmányait. Végül a város óvodapedagógusainak rendezett Szakmai Nap keretén belül megvalósuló NyelvElő idegen nyelvi foglalkozás tapasztalatait foglaltuk össze.

Irodalom

Kuti Zsuzsa, Bors Lídia, Jilly Viktor, Kovács Judit, Morvai Edit, Szilágyiné Hodossy Zsuzsanna és Trentinné Benkő Éva (2004): *Idegen Nyelvi Program-Az 1-3. évfolyam számára. Ajánlás a 6-9 éves korosztály idegennyelv-tanításához*. Világ-Nyelv Program. Oktatási Minisztérium, Nemzetközi Államtitkárság, Idegen Nyelvi Csoport, Budapest. http://www.nefmi.gov.hu/letolt/vilagnyelv/idegen_nyelvi_program_20040910.pdf (2022. november 4.)